

in action
for a better world

Σχέδιο project

Άκου τη σιωπή του δάσους

για την
υλοποίηση
του στόχου

Άκου τη σιωπή του δάσους

για την υλοποίηση του στόχου

Σχολείο

Νηπιαγωγείο Ριζαρίου Τρικάλων

Υπεύθυνος

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Άννα Μαγκιώση

Θέμα

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, το οποίο ξεκίνησε το σχολικό έτος 2016- 2017 ως έργο e twinning, κατακτώντας το εθνικό κι ευρωπαϊκό βραβείο ποιότητας 2017 σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες και το οποίο συνεχίστηκε στο Ελληνικό νηπιαγωγείο, που είχε την ευθύνη συγγραφής και συντονισμού του όλου έργου για το σχολικό έτος 2017-18 .

Θεωρήθηκε ως το καλύτερο έργο καλής πρακτικής στη Λιθουανία , και Εσθονία.

Προετοιμασία

Ανάπτυξη συνεργασιών, ένταξη σε δίκτυα, σχεδιασμός δραστηριοτήτων

ΗΛΙΚΙΑΚΗ
ΟΜΑΔΑ

4-6
ετών

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ
ΧΡΟΝΟΣ

2
σχολικά
έτη

Μαθησιακοί στόχοι

Σκοπός του έργου αυτού ήταν να βοηθήσουμε τα παιδιά να μάθουν περισσότερα για το δάσος και το οικοσύστημά του, να το εξερευνήσουν χρησιμοποιώντας τις πέντε αισθήσεις, να εμπνευστούν από την ηρεμία και την ομορφιά του, να πειραματιστούν και να εκφραστούν δημιουργικά, να συνειδητοποιήσουν τα οφέλη του δάσους και να διαμορφώσουν στάσεις και αξίες σχετικά με την προστασία και τη διατήρηση του, κατανοώντας την ανεκτίμητη συμβολή του στον άνθρωπο. Συγχρόνως επιδιώξαμε την ολόπλευρη ανάπτυξή τους και την ομαλή κοινωνικοποίησή τους κι ένταξη στην απαιτητική και ραγδαία εξελισσόμενη κοινωνία του αύριο.

Άκου τη σιωπή του δάσους

Εισαγωγικά

Το έργο “Listen to the silence of the forest” σχεδιάστηκε με σκοπό να δώσουμε στα παιδιά την ευκαιρία να αντιληφθούν ότι δάσος δεν είναι μόνο δέντρα ,αλλά ένα ολόκληρο οικοσύστημα που διαδραματίζει τεράστιο ρόλο στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας του πλανήτη μας. Στόχος μας ήταν να κατανοήσουν καλύτερα το δάσος και να μάθουν περισσότερα για τη ζωή του, τις λειτουργίες του, την σημασία και προσφορά των δασών στον ίδιο τον άνθρωπο αλλά και στον πλανήτη γη , να αναπτύξουν έναν κώδικα θετικής συμπεριφοράς απέναντι στο δάσος, να ενημερωθούν για τους κινδύνους που το απειλούν και να αντιληφθούν την αναγκαιότητα της προστασίας του ,αφού υγιή και πράσινα δάση σημαίνουν καλύτερη ποιότητα ζωής.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος τα παιδιά μέσω επιλεγμένων δραστηριοτήτων, άμεσα συνδεδεμένων με όλους τους τομείς ανάπτυξης (γλώσσα, μαθηματικά, περιβαλλοντική μελέτη, φυσικές επιστήμες, φυσική αγωγή, δημιουργία και έκφραση, συμπεριλαμβανομένων και ΤΠΕ) γνώρισαν κι έμαθαν το δάσος και το οικοσύστημά του, έκαναν καταπληκτικές δημιουργίες, μοιράστηκαν τη δουλειά τους ,τις ιδέες και τις ανησυχίες τους για το δάσος ,αλλά και τα έθιμα με παιδιά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ένοιωσαν τη χαρά της δημιουργίας κι απέκτησαν την αίσθηση ότι είναι μέρος ενός μεγαλύτερου κόσμου που ονομάζεται Ευρώπη. Το πρόγραμμα ήταν διάρκειας δύο ετών και υπάρχει σκέψη να συνεχιστεί και την επόμενη σχολική χρονιά καθ’ ότι πρόκειται για ένα ανεξάντλητο θέμα, πολύ αγαπητό κι ενδιαφέρον για τα παιδιά απ’ ότι διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια της μέχρι τώρα υλοποίησής του.

Επιμέρους Στόχοι

- ✓ Να μάθουν τι είναι το δάσος και να γνωρίσουν το φυσικό περιβάλλον της χώρας τους
- ✓ Να γνωρίσουν τα είδη πανίδας και χλωρίδας της χώρας τους αλλά κι άλλων ευρωπαϊκών κρατών
- ✓ Να μάθουν να σέβονται όλα τα είδη ζωής
- ✓ Να γνωρίσουν το δασός και το οικοσύστημα του και να ενημερωθούν για τους κινδύνους που το απειλούν.
- ✓ Να συνειδητοποιήσουν τη χρησιμότητα και την προσφορά του δάσους και να αναπτύξουν συναισθήματα αγάπης και κατά συνέπεια φροντίδας και προστασίας προς αυτό και να αντιληφτούν γιατί χρήζει της προσοχής μας και της προστασία μας
- ✓ Να αναπτύξουν τις ικανότητες και δεξιότητες τους με τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες του έργου και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους.

Άκου τη σιωπή του δάσους

- ✓ Να βελτιώσουν και να εμπλουτίσουν τον προφορικό τους λόγο και να καλλιεργήσουν τον και γραπτό τους λόγο
- ✓ Να συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες ώστε να αναπτύξουν το αίσθημα της συνεργασίας κι ευθύνης.
- ✓ Να καλλιεργήσουν την οικολογική τους συνείδηση μέσω περιβαλλοντικών δράσεων (δεντροφύτευση ,ανακύκλωση)και να διαμορφώσουν θετικές στάσεις και αξίες σχετικά με την διατήρηση και προστασία των δασών και κατ' επέκταση του περιβάλλοντος
- ✓ Να αναπτύξουν την αυτοπεποίθηση κι αυτοεκτίμησή τους αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες
- ✓ Να ασκηθούν στη χρήση εργαλείων ΤΠΕ
- ✓ Να ερμηνεύουν στοιχεία του κόσμου που τα περιβάλλει μέσα από διαδικασίες παρατήρησης, περιγραφής, σύγκρισης, ταξινόμησης, αντιστοίχισης.
- ✓ Να νοιώσουν τη χαρά της δημιουργίας με τη συμμετοχή τους στις διάφορες δραστηριότητες του έργου
- ✓ Να αναπτύξουν την έρευνα, την κριτική και δημιουργική σκέψη και να κατανοήσουν τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα, ώστε να συμμετέχουν ενεργά ως αυριανοί υπεύθυνοι πολίτες στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- ✓ Να γνωρίσουν το δάσος ως τόπο ψυχαγωγίας, αναψυχής και διασκέδασης αλλά κι ανάπτυξης τουρισμού και οικονομικής ευημερίας ενός τόπου.
- ✓ Να έλθουν σε επαφή με παιδιά από άλλες χώρες και σε μια πρώτη γνωριμία κι επαφή με τη γλώσσα και τον πολιτισμό άλλων ευρωπαϊκών κρατών, να κατανοήσουν τον τρόπο ζωής τους, να αποδεχθούν τη συνύπαρξη τους και να φανταστούν ένα κοινό μέλλον.

Άκου τη σιωπή του δάσους

Υλοποίηση

Βήμα 1

Υποθέματα 1^{ου} έτους

(Το δάσος στις 4 εποχές) Φθινόπωρο, χειμώνας, άνοιξη και καλοκαίρι στο δάσος Φθινόπωρο στο δάσος

Επίσκεψη κι εξερεύνηση του δάσους με τον ερχομό της κάθε εποχής.

Αντίληψη χρόνου και κι εναλλαγής εποχής

(φθινοπωρινή εξόρμηση στο δάσος και βιωματική προσέγγιση του θέματος)

Συλλογή φθινοπωρινών θησαυρών του δάσους (φύλλα, φρούτα ,καρποί, λουλούδια κ.λπ.)

Κατασκευή φθινοπωρινής μακέτας του δάσους

Φθινοπωρινά χρώματα και παιδικές δημιουργίες

Τα ζώα και τα πουλιά του δάσους

Δέντρα, φρούτα και καρποί του δάσους.

Τα λουλούδια του δάσους

Φτιάχνουμε ζωάκια του δάσους με άχρηστο υλικό

Προστατευόμενα είδη πανίδας και χλωρίδας απειλούμενα προς εξαφάνιση

Δημιουργία ομαδικής εργασίας

Δάσος και παραμύθια (αναζήτηση γνωστών παραμυθιών με θεματολογία το δάσος)

Χλωρίδα και πανίδα του δάσους κάθε συμμετέχουσας χώρας (συγκριτικοί πίνακες)

Φθινοπωρινές συνθέσεις με φυσικό υλικό παρμένο από το δάσος.

Επίσκεψη στο μουσείο Φυσικής ιστορίας και μανιταριών (Καλαμπάκα)

Βήμα 2

Χειμώνας στο δάσος

Έρθε κι ο χειμώνας με τα γυμνά τα κλαδιά!

Χειμωνιάτικη εξόρμηση στο δάσος (επίσκεψη στο χιονοδρομικό κέντρο Πετρουλίου)

Ίχνη ζώων και πουλιών στο δάσος .

Κατασκευή χειμωνιάτικης μακέτας του δάσους

Κατασκευή μεγάλου πάζλ αρκούδας δύο μέτρων με θέμα «Η Καφέ αρκούδα»

Ζώα σε χειμερία νάρκη

Δημιουργία πάζλ και παιχνιδιών μνήμης και σύγκρισης μέσω του υπολογιστή

Το δάσος ως καταφύγιο ζώων

Ζώα σε χειμερία νάρκη. (Αναπαράσταση στην τάξη)

Δάσος και αρχαία ελληνική μυθολογία (Δρυΐδες και Νηρηίδες)

Το δάσος ως πηγή έμπνευσης και δημιουργίας

Δάσος και τέχνη (αναζήτηση μουσικών έργων με θέμα το δάσος τον χειμώνα)

Ζωγραφίζοντας τον χειμώνα (παιδικές δημιουργίες)

Θεατρικό για το χειμώνα (μουσική Vivaldi Winter 4 seasons)

Άκου τη σιωπή του δάσους

Υλοποίηση

Δάσος και Χριστούγεννα

Χριστουγεννιάτικες συνθέσεις με φυσικό υλικό παρμένο από το δάσος!

Χριστούγεννα στο δάσος (συγγραφή κοινής ιστορίας από παιδιά διαφόρων χωρών της Ευρώπης)

Δάσος και ανακύκλωση (εναλλακτικές μορφές χριστουγεννιάτικου δέντρου)

Ανταλλαγή χριστουγεννιάτικων εθίμων και τραγουδιών και καρτών με τις ευχές μας μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών του έργου.

Βήμα 3

Άνοιξη στο δάσος

Ανοιξιάτικη εξόρμηση στο δάσος και βιωματική προσέγγιση του θέματος (Αντίληψη χρόνου κι εναλλαγή εποχής)

Τα ζώα του δάσους ξυπνούν

Πικ νικ στο δάσος (Το δάσος ως χώρος αναψυχής και ψυχαγωγίας κι ανάπτυξης τουρισμού)

Η σημασία του δάσους για τη ζωή μας. Τι προσφέρει το δάσος

Αιτίες καταστροφής των δασών και τρόποι για την προστασία τους

Το δάσος ως πηγή έμπνευσης και δημιουργίας (Αναζητούμε έργα τέχνης στο διαδίκτυο με θέμα το δάσος) Τα παιδιά ζωγραφίζουν τον δικό τους πίνακα ζωγραφικής.

Παγκόσμια ημέρα Δασοπονίας (21 Μαρτίου) Δημιουργία αφίσας

Απλά πειράματα στο δάσος και στο σχολείο μας !

(φύτευση και παρακολούθηση ανάπτυξης δέντρων και φυτών και απλά πειράματα για τη σκιά ,τη διάθλαση του φωτός ,εξάτμιση, τήξη και υγρασία ,παρατήρηση θερμοκρασίας, μέτρηση βροχής κι ανέμου)

Εθνικοί δρυμοί της Ελλάδας (πανίδα και χλωρίδα)

Δάσος και παραμύθια (Δραματοποίηση του γνωστού παραμυθιού της κοκκινোসκουφίτσας)

Δάση και ιστορικά μνημεία (Επίσκεψη στο μοναστήρι της Πόρτα Παναγιάς και στο γεφύρι της Πύλης)

Παρουσίαση εργασίας και δημιουργία online βιβλίου σχετικά με το Απολιθωμένο δάσος της Μυτιλήνης (πληροφορίες μέσω διαδικτύου)

Παιδικές δημιουργίες με θέμα την «Άνοιξη στο δάσος»

Δημιουργία βοτανικού άλμπουμ

Αγριολούλουδο του βουνού και του κάμπου

Άκου τη σιωπή του δάσους Υλοποίηση

Βήμα 4

Καλοκαίρι στο δάσος

Καλοκαιρινή εξόρμηση στο δάσος

Επίσκεψη στο ΚΕΠ Τρικάλων και Περτουλίου και βιωματική διδασκαλία και μάθηση σχετικά με το οικοσύστημα του δάσους

Παιχνίδια στο δάσος « Λύκε, λύκε ,είσαι εδώ?»

Συλλογή υλικού και επιστρέφοντας στην τάξη καταγραφή και ταξινόμηση.

Συγγραφή κοινής ιστορίας με θέμα «Το μαγεμένο δάσος» (με τη συμμετοχή οκτώ Ευρωπαϊκών χωρών)

Παιδικά έργα ζωγραφικής χρησιμοποιώντας το εργαλείο ζωγραφικής στον υπολογιστή

Κατασκευή μάσκας ζώων του δάσους

Επίσκεψη δασολόγου στο σχολείο μας

Επίσκεψη ανδρών του πυροσβεστικού σώματος

Οι κίνδυνοι και η προστασία του δάσους

Δημιουργία online βιβλίου θέμα « Ένα δάσος πριν και μετά την φωτιά »

Εικονογράφηση από τα ίδια τα παιδιά

Διοργάνωση εκδηλώσεων στο σχολείο μας για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Δημιουργία ομαδικής εργασίας « Το δάσος της καρδιάς μας »

Βήμα 5

Υποθέματα 2ου έτους

Λόγω του γεγονότος ότι στο Νηπιαγωγείο ήρθαν νέα παιδιά ,θεωρήσαμε αναγκαίο την επανάληψη κάποιων δραστηριοτήτων του πρώτου έτους, ώστε να βοηθήσουμε τα νέα παιδιά να μπορέσουν να ακολουθήσουν τις δραστηριότητες του θέματος.

Φθινόπωρο

Φθινοπωρινή εξόρμηση στο δάσος

Ανανέωση υλικού της φθινοπωρινής μακέτας του δάσους

Φθινοπωρινά χρώματα και παιδικές δημιουργίες.

Μαθαίνω κι ονομάζω τα δέντρα του δάσους και δοκιμάζω, φρούτα και καρπούς του δάσους. Φτιάχνουμε σπιτική μαρμελάδα με τη βοήθεια των γονέων.

Μαθαίνω και ζωγραφίζω για τα ζώα, τα πουλιά του δάσους και τα λουλούδια του δάσους

Προστατευόμενα είδη πανίδας και χλωρίδας (απειλούμενα είδη προς εξαφάνιση)

Μαθαίνουμε για την «Καφέ αρκούδα» και φτιάχνουμε το βιότοπό της

Συγγραφή ιστορίας και εικονογράφησης από τα ίδια τα παιδιά « Η περιπέτεια μιας μικρής αρκούδας»

Παιδικά έργα ζωγραφικής με θέμα το φθινόπωρο στο δάσος μέσω του εργαλείου ζωγραφικής στον υπολογιστή.

Φθινοπωρινές συνθέσεις με φυσικό υλικό παρμένο από το δάσος.

Δημιουργίες με φθινοπωρινά φύλλα και μπόλικη φαντασία!

Άκου τη σιωπή του δάσους Υλοποίηση

Βήμα 6

Χειμώνας στο δάσος

Ανανέωση υλικού χειμωνιάτικης μακέτας του δάσους
Χειμωνιάτικη εξόρμηση στο δάσος
Ανακαλύπτοντας ίχνη ζώων στο χιόνι
Δημιουργία πάζλ και παιχνιδιών μνήμης μέσω του υπολογιστή
Δημιουργία επιτραπέζιου παιχνιδιού με θέμα « χειμώνας στο δάσος »
Χειμερινά σπορ (Το δάσος ως τόπος αναψυχής, ψυχαγωγίας κι ανάπτυξης τουρισμού)
Ταβέρνες πουλιών (Αγάπη ,φροντίδα και σεβασμός προς όλα τα είδη ζωής)
Το Δάσος ως πηγή έμπνευσης και δημιουργίας
Δάσος και τέχνη (αναζήτηση μουσικής κι έργων συγγραφέων και καλλιτεχνών με θέμα το δάσος τον χειμώνα.
Ζωγραφίζοντας τον χειμώνα (παιδικές δημιουργίες)
Δάσος και Χριστούγεννα
Δάσος και ανακύκλωση (κατασκευές χριστουγεννιάτικου δέντρου και στολιδιών με άχρηστο υλικό)
Χριστουγεννιάτικες συνθέσεις και διακόσμηση οικολογικών τσαντών δώρων με φυσικό υλικό παρμένο από το δάσος!
Παρουσίαση θεατρικού « Χριστούγεννα στο δάσος»

Βήμα 7

Άνοιξη στο δάσος

Ανοιξιάτικη εξόρμηση και βιωματική προσέγγιση του θέματος
Κατασκευή ανοιξιάτικης μακέτας δάσους με θέμα «Η κοκκινοσκουφίτσα»
Πικ νικ στο δάσος
Εναλλακτικές μορφές τουρισμού
(Το δάσος ως χώρος αναψυχής και ψυχαγωγίας κι ανάπτυξης τουρισμού)
Η σημασία του δάσους για τη ζωή μας. Τι προσφέρει το δάσος
Επαγγέλματα που σχετίζονται με το δάσος
Παγκόσμια ημέρα Δασοπονίας (21 Μαρτίου)
(τα παιδιά ζωγραφίζουν τις σκέψεις τους και γράφουν ποιήματα για το δάσος)
Δημιουργία παιχνιδιού με θέμα το δάσος και τα ζωάκια του
Αρωματικά φυτά και φαρμακευτικά βότανα του δάσους
(το φαρμακείο της φύσης)
Παιδικές δημιουργίες με θέμα την «Άνοιξη στο δάσος»
Εμπλουτισμός του βοτανικού μας άλμπουμ
Δημιουργία πάζλ και παιχνιδιών μνήμης μέσω του υπολογιστή
Δραστηριότητες φυτεύματος σπόρων και λουλουδιών.
Επίσκεψη στο θερμοκήπιο

Άκου τη σιωπή του δάσους Υλοποίηση

Βήμα 8

Καλοκαίρι στο δάσος

Καλοκαιρινή εξόρμηση στο δάσος του λόφου της πόλης μας.

Επίσκεψη στο ΚΕΠ Τρικάλων και Περτουλίου και ξενάγηση στο δάσος.

Κατασκευές και δημιουργίες

Παιδικά έργα ζωγραφικής χρησιμοποιώντας το εργαλείο ζωγραφικής στον υπολογιστή

Επίσκεψη ανδρών του πυροσβεστικού σώματος

Οι κίνδυνοι και η προστασία του δάσους

Δημιουργία ιστορίας « Ένα καμένο δάσος διηγείται την ιστορία του»

Δραματοποίηση ιστορίας

Μαθαίνουμε για τις οργανώσεις που προστατεύουν τα δάση ,τα ζώα και γενικά το περιβάλλον στη χώρα μας και σ όλη την Ευρώπη.

Μαθαίνουμε για τα προστατευόμενα μέρη στην Ελλάδα (Εθνικά δασικά πάρκα και δρυμοί και θαλάσσια πάρκα) και φτιάχνουμε το χάρτη.

Συμμετοχή στις εκδηλώσεις της πόλης μας για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Στάδια Υλοποίησης

1^η Φάση

- Επιλογή θέματος
- Σχεδιασμός/προγραμματισμός έργου
- Σκοπός και στόχοι του έργου
- Τι θέλουμε να μάθουμε για το δάσος, που στοχεύουμε ,ποιοι είναι οι στόχοι μας
- Επιλογή δραστηριοτήτων προς επίτευξη των στόχων μας.
- Εγγραφή έργου κι αποστολή προς έγκριση στην Εθνική αρχή e twinning Ελλάδας

2^η Φάση

- Έγκριση προγράμματος /έναρξη έργου
- Σχεδιασμός λογότυπου
- Αφορμή συζήτησης για το θέμα μας, το δάσος
- Διερεύνηση της ήδη υπάρχουσας γνώσης, ώστε πάνω σ αυτή να οικοδομηθεί νέα
- Δημιουργία γωνίας δάσους στην τάξη μας με συνεχή εμπλουτισμό στην πορεία της εξέλιξης του έργου.
- Γνωριμία του δάσους μέσα από βιβλία ,παραμύθια και αντίστοιχο υλικό στο διαδίκτυο.
- Καταγραφή των προτάσεων των παιδιών σχετικά με το τι επιθυμούν να μάθουν για το δάσος.

Άκου τη σιωπή του δάσους

Στάδια Υλοποίησης

3^η Φάση

- Δραστηριότητες διάδοσης του έργου με την έναρξή του
- Δημιουργία e-twinning γωνίας στο σχολείο μας.
- Συγκέντρωση γονέων προς ενημέρωση σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος.
- Ζητήθηκε η ενεργή συμμετοχή τους, η βοήθεια και η συνεργασία τους, αλλά και η γνώμη τους για το αν επιτρέπουν ή όχι -υπογράφοντας σχετική γραπτή δήλωση-την δημοσίευση του των προσώπων των παιδιών τους στο απαιτούμενο αναρτώμενο υλικό (βίντεο, φωτογραφίες) κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος και δημοσίευση αυτού στο διαδίκτυο, σεβόμενοι απολύτως την επιθυμία του κάθε γονέα και κηδεμόνα.
- Δημοσίευση έναρξης έργου μέσω του τοπικού τύπου

4^η Φάση

- Υλοποίηση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μέσα κι έξω από την τάξη
- Υλοποίηση επισκέψεων, συνοδεία γονέων και κηδεμόνων.
- Καταγραφή των δραστηριοτήτων και online παρουσίαση όλων των δραστηριοτήτων του προγράμματος στο twinspace του έργου αλλά και σε διάφορους άλλους ιστότοπους.
- Συνοπτική παρουσίαση του όλου έργου με τη λήξη του προγράμματος στους γονείς.

5^η Φάση

Διανομή ερωτηματολογίων (προφορικών και γραπτών) στο τέλος του 1ου και 2ου έτους του έργου σε γονείς, συναδέλφους και παιδιά.

Online ερωτηματολόγια στους εταίρους του έργου.

Αξιολόγηση του προγράμματος.

Ως το σημαντικότερο κομμάτι του όλου σχεδίου είναι η αξιολόγηση του προγράμματος, η οποία θα γίνει σε διάφορες φάσεις από την αρχή μέχρι το τέλος του προγράμματος.

Για μια αποτελεσματική αξιολόγηση, οι εταίροι θα επικοινωνούν τακτικά χρησιμοποιώντας τα ήδη καθορισμένα μέσα επικοινωνίας. Η αξιολόγηση θα προκύψει από τους αρχικά καθορισμένους στόχους και από το βαθμό επίτευξής τους.

Θα πραγματοποιηθούν online συναντήσεις (Chat room, Skype, emails) κατά τη διάρκεια του προγράμματος, όπου οι εκπαιδευτικοί θα μπορούν να επικεντρωθούν επισήμως στον προγραμματισμό, τη διάδοση και την αξιολόγηση του έργου. Με τον τρόπο αυτό, όλοι οι εταίροι θα συνεργαστούν για την αξιολόγηση της ποιότητας και της καταλληλότητας των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και θα συζητηθούν, ώστε να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα στην πορεία του έργου.

Οι μαθητές θα είναι ένα ενεργό στοιχείο στη διαδικασία αξιολόγησης.

Άκου τη σιωπή του δάσους

Στάδια Υλοποίησης

Η ανάπτυξη ψυχοκινητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η ποιότητα της εργασίας, η απόκτηση γνώσεων και η παρουσίαση ολόκληρου του προγράμματος θα ληφθούν ως άξονες αξιολόγησης.

Τα κριτήρια είναι:

- ✓ Ο βαθμός επίτευξης των στόχων (για παράδειγμα, η οικοδόμηση της γνώσης, η ανάπτυξη ενός κώδικα αξιών, συμπεριφορών και συμπεριφορών προς τον εαυτό τους, την ομάδα και το περιβάλλον).
- ✓ Η χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία.
- ✓ Η θεματική προσέγγιση.
- ✓ Η ετερογένεια και η ποιότητα των πηγών πληροφόρησης.
- ✓ Η ικανότητα οργάνωσης και επεξεργασίας δεδομένων, πληροφοριών και στοιχείων που συλλέγονται.
- ✓ Η σύνταξη της εργασίας.
- ✓ Η συνεργασία μεταξύ συναδέλφων των σχολείων που εμπλέκονται σε αυτό το έργο
- ✓ Η επιλογή των μεθόδων διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και των υλικών για την επίτευξη των στόχων μας.
- ✓ Η χρήση των νέων τεχνολογιών
- ✓ Η επίτευξη των στόχων του προγράμματος
- ✓ Η αβίαστη συμμετοχή όλων των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή ευπαθείς ομάδες
- ✓ Οι αλλαγές που θέλουμε να δημιουργήσουμε με αυτό το έργο στην κοινότητα
- ✓ Η εισαγωγή του έργου στην καθημερινή δραστηριότητα του σχολείου
- ✓ Το αυξανόμενο ενδιαφέρον και κίνητρο, η ικανότητα της ομάδας εργασίας.

Στο τέλος του πρώτου έτους εφαρμογής, θα υπάρξει μια ευρύτερη αξιολόγηση βασισμένη σε έργα και προϊόντα και τελική αξιολόγηση του συλλογικού έργου κάθε εταίρου, το οποίο θα καθορίσει επίσης την επιτυχία ή την αποτυχία ολόκληρου του σχεδίου

Θα ακολουθήσει νέα αξιολόγηση σταδιακή κατά την εξέλιξη του έργου και τελική στο τέλος του 2ου έτους με τη λήξη του προγράμματος, τα αποτελέσματα της οποίας θα καθορίσουν επίσης την επιτυχία ή όχι του όλου προγράμματος.

Άκου τη σιωπή του δάσους Στάδια Υλοποίησης

6^η Φάση Δραστηριότητες διάδοσης

- Τα αποτελέσματα και τα προϊόντα του προγράμματος θα κυκλοφορήσουν σε όλα τα συμμετέχοντα σχολεία, εμπλουτίζοντας το εκπαιδευτικό τους υλικό και το αρχείο τους.
- Το τέλος του έργου θα είναι η αρχή μιας νέας συνεργασίας μεταξύ των σχολείων στο μέλλον.
- Η παρουσίαση σχετικά με το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί στο τέλος του έργου, σε ειδική σχολική εκδήλωση με τη συμμετοχή γονέων και κηδεμόνων, εκπροσώπων της τοπικής κοινότητας και των μέσων ενημέρωσης, ώστε η δράση αυτή να γίνει γνωστή στην εκπαιδευτική κοινότητα καθώς και στην τοπική κοινότητα.
- Μια έκθεση έργων θα διεξαχθεί στο σχολείο και σε τοπικό επίπεδο, η οποία θα περιλαμβάνει την τελική παρουσίαση του προγράμματος που παρακολουθείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε να γίνει γνωστό το πρόγραμμα.
- Θα δημιουργηθούν CD και DVD καθώς και υλικό εκτύπωσης των τελικών προϊόντων που θα διανεμηθούν στα παιδιά δεδομένου ότι το πρόγραμμα αφορά κυρίως την προσχολική εκπαίδευση.
- Όλα τα συμμετέχοντα σχολεία θα εμπλουτίζουν τη δράση τους με τη συμμετοχή τους σε ένα ευρωπαϊκό εγχείρημα και θα γίνουν πολλαπλασιαστές καινοτόμων ενεργειών.

Στην ευρύτερη κοινότητα

- Οι ανακοινώσεις θα δημοσιευθούν στον τοπικό Τύπο και θα δοθούν συνεντεύξεις σε τηλεοπτικούς σταθμούς που θα συζητήσουν τα αποτελέσματα του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου ενός σχολίου σχετικά με τα οφέλη ενός ευρωπαϊκού σχεδίου για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, τα συμμετέχοντα εκπαιδευτικά ιδρύματα καθώς και την τοπική κοινότητα, την εμπειρία, την τουριστική προώθηση της περιοχής, την αδελφοποίηση μεταξύ των πόλεων) και το βαθμό στον οποίο αυτό συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης δίνοντας μια ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση.
- Θα διοργανωθούν σεμινάρια με τη συνεργασία των σχολικών συμβούλων για να συμπεριληφθεί η παρουσίαση του προγράμματος, ώστε να μοιραστούν οι εμπειρίες και να πολλαπλασιαστεί το πρόγραμμα στην εκπαιδευτική κοινότητα της περιοχής.
- Τα αποτελέσματα του έργου θα αναρτηθούν σε διαφόρους διαδικτυακούς τόπους, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμα από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Άκου τη σιωπή του δάσους Συμπεράσματα - Δραστηριότητες

Παρουσίαση του προγράμματος σε βίντεο

 <https://slide.ly/gallery/edit/f00a78235c121a1dbbc6de259fa8e2a9>

Music by Omar Akram "Dancing with the wind"

Παρουσίαση τμήματος εργασιών των παιδιών (βίντεο)

 <http://www.smilebox.com/playBlog/4e4455784e5459324f54413d0d0a&blogview=true>

Παρουσίαση ηλεκτρονικού βιβλίου με θέμα την προστασία του δάσους

 <https://www.storyjumper.com/book/index/38387616/Nursery-RizarioSchool-Trikala-Greece>

Συνθέσεις με υλικό παρμένο από το δάσος και μπόλικη φαντασία παιδιών! (βίντεο)

 <http://slide.ly/gallery/view/e8b788c4627022f0951fe7f05482a91c>

Παρουσίαση δραματοποίησης με θέμα την Κοκκινোসκουφίτσα (βίντεο)

 <http://slide.ly/view/8a958cf29f9b75a4327d3c85690ff873>

Παζλ-κολάζ με το ίδιο θέμα

 <http://www.kizoa.com/Movie-Video-Slideshow-Maker/d1c109792318k7193438o2>

Δημιουργίες παιδιών με θέμα το δάσος (βίντεο)

 <http://slide.ly/gallery/view/b7799e901e7e5cdd9243c9af7ad8be89>

Δημιουργώντας το οικολογικό μας χριστουγεννιάτικο δεντράκι! (βίντεο)

 <http://slide.ly/gallery/view/dec0c683987c4791e68630416e25e0c2>

Μια μέρα στο δάσος! (βίντεο)

 <https://youtu.be/NUdqEcGlgEc>

Λύκε ,λύκε είσαι εδώ (σε φυσικό περιβάλλον παιχνίδι) (βίντεο)

 <https://youtu.be/XEkKpTnpkGM>

Άκου τη σιωπή του δάσους Συμπεράσματα - Δραστηριότητες

Ζώα του δάσους σε κολάζ

<http://www.kizoa.com/Movie-Video-Slideshow-Maker/d1c105703708k4781972o2>

Το πρόγραμμα ένωσε οκτώ ευρωπαϊκά σχολεία με δραστηριότητες κοινής δράσης σχετικά με το δάσος και το περιβάλλον και αν και σχεδιάστηκε για μικρά παιδιά, αναμφίβολα επηρέασε και το άμεσο κοινωνικό τους περιβάλλον αλλά και την τοπική κοινωνία, αφού το πρόγραμμα έγινε αρκετά γνωστό μέσω των δραστηριοτήτων διάδοσης του.

Κυρίως το μήνυμα πέρασε στα παιδιά, τους αυριανούς ευαισθητοποιημένους πολίτες σχετικά με την προστασία των δασών και γενικότερα του περιβάλλοντος, που ήταν στόχος μας αλλά και στους γονείς τους. Ο κύριος στόχος του έργου ήταν, μέσω δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και περιέργειας των παιδιών, να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση για περιβαλλοντικά προβλήματα και γιατί είναι καθήκον όλων μας να προστατεύσουμε τα δάση μας, το περιβάλλον, τον πλανήτη μας.

Τα παιδιά ανέπτυξαν τις δεξιότητές τους στην έρευνα, την κριτική και δημιουργική σκέψη και την κατανόηση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανέπτυξαν έναν κώδικα συμπεριφοράς προς την ομάδα και το περιβάλλον.

Επίσης, ανέπτυξαν τις δεξιότητές τους στη Μουσική, Τέχνη, Δράμα και ΤΠΕ και οι εκπαιδευτικοί μοιράστηκαν επίσης την καλύτερη πρακτική που είδαν σε άλλες χώρες προς όφελος των δικών τους μαθητών.

Το πρόγραμμα αυτό συνέβαλε στην προώθηση της δημιουργικότητας των παιδιών μέσω των ευκαιριών που προσφέρονται από τον πειραματισμό με διαφορετικά υλικά και τεχνικές, τη μάθηση μέσω του παιχνιδιού, τη συνεργασία με άλλα παιδιά, την τήρηση των κανόνων και ευθυνών. Έμαθαν να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή και να εξοικειώθηκαν με βασικές λειτουργίες που οδηγούν στην ανακάλυψη και αποκάλυψη ενός εργαλείου δημιουργίας και έκφρασης αλλά κι άντλησης πληροφοριών ως μέρος των καθημερινών δραστηριοτήτων τους.

Εξοικειώθηκαν με την πολιτιστική κληρονομιά και την κουλτούρα άλλων ευρωπαϊκών λαών, προκειμένου να συνειδητοποιήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των πολιτισμών, να κατανοήσουν τον τρόπο ζωής τους, να αποδεχθούν τη συνύπαρξη και να φανταστούν ένα κοινό μέλλον, ενισχύοντας την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα.

Το έργο βοήθησε τους εκπαιδευτικούς να βελτιώσουν τις γνώσεις τους και τα αγγλικά τους και να ανταλλάξουν πολλές νέες προσεγγίσεις, μεθόδους διδασκαλίας και καλές πρακτικές προς όφελος του σχολικού συνόλου. Βοήθησε επίσης το σχολείο: να εμπλουτίσει τη δράση του με συμμετοχή σε ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα δίνοντας τα αποτελέσματα στο τέλος του προγράμματος, ενεργώντας ως πολλαπλασιαστής καινοτόμων δράσεων.

Θεωρούμε ότι το αποτέλεσμα άγγιξε το 100% αν κρίνουμε από την κατάκτηση του βραβείου ποιότητας, αλλά και την επίτευξη των στόχων μας (αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών, ευαισθητοποίηση κι ανάπτυξη του αισθήματος της ευθύνης σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος).